

MK-207

May-2025

B.A., Sem.-II

MDC-GUJ.-124 : Gujarati

સાહિત્ય અને સમાજ

(‘સ્મરણયાત્રા’ (સંસ્મરણ કથા) – કાકાસાહેબ કાલેલકર)

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

1. આત્મકથા સાહિત્ય સ્વરૂપનો ખ્યાલ આપી તેના લક્ષણો જણાવો. 10
અથવા
1. કાકાસાહેબ કાલેલકરના જીવન અને સાહિત્યનો પરિચય કરાવો. 10
2. ‘સ્મરણયાત્રા’ને આધારે આત્મચરિત્રકાર તરીકે કાકાસાહેબને મૂલવો. 10
અથવા
2. ‘સ્મરણયાત્રા’માં આલેખાયેલા બાળ કાલેલકરના વ્યક્તિત્વની વિશિષ્ટતાઓ જણાવો. 10
3. (A) ‘મારું નામ’માં લેખકના નામનો અર્થ સમજાવો. 5
(B) ‘બાબાચી ખોલી’માં વ્યક્ત થતો પ્રસંગ 5
અથવા
3. (A) ‘આકા’નું વ્યક્તિ ચિત્ર આલેખો. 5
(B) ‘પંઢરી’માં પંઢરપુરની યાત્રાનું વર્ણન 5
4. પૂર્વાપર સંદર્ભ આપી સમજાવો : (ગમે તે બે) 10
(1) ‘જુઓ, આ ઘોડાને જમણો હાથ કયો ને ડાબો કયો એ પણ સમજાતું નથી.’
(2) ‘ઘા તો શું, માથું ફૂટી જાય તો પણ ફરી ચાંલો ન કરાવું.’
(3) ‘કોલેજની સાચી કેળવણી મને સાંગલી ને પૂના વચ્ચે ટ્રેનમાં જ મળી ચૂકી.’
(4) ‘લોકો ગમે તે કહે, શરણે આવેલાને મરણ અપાય નહિં.’
5. નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો : (ગમે તે દસ) 10
(1) કાકાસાહેબ કાલેલકર કયા યુગના સર્જક છે ?
(a) પંડિત યુગ (b) ગાંધી યુગ
(c) અનુગાંધી યુગ (d) આધુનિક યુગ
(2) કાકાસાહેબ કાલેલકરનો જન્મ કઈ સાલમાં થયો હતો ?
(a) 1870 (b) 1885
(c) 1890 (d) 1895

- (3) કાકાસાહેબ કાલેલકરનું મૂળ નામ જણાવો.
- (a) અત્રેય (b) વિષ્ણુ
(c) કેશુ (d) દત્તાત્રેય
- (4) કાકાસાહેબ કાલેલકરના માતાનું નામ જણાવો.
- (a) ધૂળીબાઈ (b) નાથીબાઈ
(c) રાધાબાઈ (d) રમાબાઈ
- (5) કાકાસાહેબ કાલેલકરનું ઉત્તમ પ્રવાસ વર્ણન કયા પુસ્તકમાં છે ?
- (a) ઇંગ્લેન્ડનો પ્રવાસ (b) હિમાલયનો પ્રવાસ
(c) કાશ્મીરનો પ્રવાસ (d) પૂર્વ આફ્રિકામાં
- (6) કાકાસાહેબ કાલેલકરના પિતાને શાનો શોખ હોય છે ?
- (a) પ્રવાસનો (b) સંગીતનો
(c) ફોટોગ્રાફીનો (d) વાંચનનો
- (7) ‘સ્મરણયાત્રા’ ની પહેલી આવૃત્તિ કઈ સાલમાં પ્રગટ થઈ ?
- (a) 1935 (b) 1936
(c) 1938 (d) 1934
- (8) ‘આકા’માં આકાને કયો રોગ થયો હતો ?
- (a) ટીબી (b) ટાઈફોઈડ
(c) કેન્સર (d) ખ્લેગ
- (9) ‘ગોકર્ણની યાત્રા’માં રાવણ કોની પૂજા કરે છે ?
- (a) શિવ (b) કૃષ્ણ
(c) રામ (d) હનુમાન
- (10) ‘આપણે હાથી ખરીદીએ’માં હાથી ખરીદવાની ઈચ્છા કોની હોય છે ?
- (a) કેશુ (b) લેખક
(c) વિષ્ણુ (d) પિતાજી
- (11) ‘જામફળ અને જલેબી’માં કયા માસ્તરનો પરિચય મળે છે ?
- (a) પાટકર (b) સંભાજી
(c) ભિસે (d) મોડકા
- (12) કાકાસાહેબ કાલેલકરનું અવસાન કઈ સાલમાં થયું ?
- (a) 1982 (b) 1985
(c) 1990 (d) 1995